ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Αναγνώριση Προτύπων

1η ΕΡΓΑΣΙΑ

Θέμα: "Παραδείγματα εφαρμογής της Bayesian θεωρίας αποφάσεων"

Α' Μέρος

Θεωρήστε δύο κατηγορίες μαθητών: οι καλοί μαθητές (κατηγορία ω_1) και οι μέτριοι μαθητές (κατηγορία ω_2). Η πρότερη εμπειρία έχει δείξει ότι το 30% των μαθητών είναι καλοί και το 70% μέτριοι. Επιπλέον, οι καλοί μαθητές γράφουν βαθμούς που έχουν μια κανονική κατανομή με μέση τιμή $\mu = 8$ και τυπική απόκλιση $\sigma = 1$ ενώ η αντίστοιχη κατανομή βαθμολογίας για τους μέτριους μαθητές έχει μέση τιμή $\mu = 4$ και τυπική απόκλιση $\sigma = 2$.

Ορίζονται δύο ενέργειες a_1 και a_2 που αφορούν την ταξινόμηση κάποιου μαθητή ως καλού ή μέτριου ανάλογα με την βαθμολογία x που έχει γράψει, με $0 \leq x \leq 10$. Οι σωστές ταξινομήσεις έχουν κόστος 0. Αντίθετα, το κόστος της ταξινόμησης ενός μέτριου μαθητή ως καλού είναι $\lambda_{gm} = \lambda(good|moderate) = 3$. Από την άλλη, το κόστος της ταξινόμησης ενός καλού μαθητή ως μέτριου είναι $\lambda_{mg} = \lambda(moderate|good) = 1$.

Να υπολογιστούν και να σχεδιαστούν οι καμπύλες που φαίνονται στην Εικόνα 1. Συγκεκριμένα, στα υπογραφήματα εμφανίζονται κατά σειρά:

1) Οι δύο συναρτήσεις πιθανοφάνειας $p(x|\omega_i)$ για τις δύο κατηγορίες μαθητών. [Λυμένο στον κώδικα που δίνεται]
2) Οι δύο συναρτήσεις διάκρισης $p(x|\omega_i)P(\omega_i)$. [Λυμένο στον κώδικα που δίνεται]
3) Η ολική πιθανότητα $p(x)$ για κάθε βαθμολογία.
4) Η εκ των υστέρων πιθανοφάνεια $p(\omega_i|x)$ για κάθε κατηγορία.
5) Το ρίσκο για κάθε ενέργεια $R(a_i|x)$, δηλαδή, το ρίσκο να ταξινομηθεί ένας μαθητής ως καλός και ως μέτριος, αντίστοιχα.

<u>Ερωτήσεις</u>

Α1) Για ποιο εύρος τιμών βαθμολογίας έχουμε μεγαλύτερη πιθανοφάνεια $p(x|\omega_i)$ να είναι καλός ο μαθητής; [Λυμένο στον κώδικα που δίνεται]

A2) Για ποιο εύρος τιμών βαθμολογίας έχουμε μικρότερο ρίσκο να ταξινομηθεί ο μαθητής ως καλός;

A3) Γιατί διαφέρουν τα εύρη τιμών στα ερωτήματα Α1 και Α2; Προτείνετε μια αλλαγή στις τιμές κόστους ώστε τα εύρη αυτά να συμπίπτουν. Ξανατρέξτε το πρόγραμμα με τις τροποποιημένες παραμέτρους και κάντε αντιγραφή - επικόλληση το γράφημα που προκύπτει στο Word.

A4) Επαναφέρετε τις παραμέτρους στις αρχικές τιμές κόστους (πριν το ερώτημα Α3). Για ποια βαθμολογία (x) έχουμε το μικρότερο ρίσκο να ταξινομηθεί κάποιος μαθητής ως καλός και πόσο είναι το ρίσκο αυτό;

A5) Δοκιμάστε να βρείτε (μέσω δοκιμών) κάποιον συνδυασμό για τις εκ των προτέρων πιθανότητες (prior) ώστε για όλες τις βαθμολογίες $x \geq 6$ ο μαθητής να ταξινομείται με την μέγιστη εκ των υστέρων πιθανοφάνεια στην κατηγορία καλός, όπως φαίνεται στο υπογράφημα 4 της Εικόνας 2.

A6) Υπολογίστε αναλυτικά τα priors $P(\omega_1)$ και $P(\omega_2)$ για τα οποία ισχύει το ερώτημα Α5.

Οδηγίες

- Συμβουλευτείτε το αρχείο `ergasia1a_start.m` που σας δίνεται. Σε αυτό σχεδιάζονται ορισμένες από τις ζητούμενες καμπύλες και επίσης δίνεται η απάντηση στο ερώτημα Α1.
  Μετονομάστε το σε `ergasia1a.m` και συνεχίστε με αυτό.
- Για το ερώτημα Α6 θα χρειαστεί να χρησιμοποιήσετε στο κείμενό σας τον Equation Editor του Word. Συμβουλευτείτε το Baysian risk παράδειγμα στο αρχείο **PR_02 Bayesian θεωρία λήψης αποφάσεων - παραδείγματα.pdf**

Β' Μέρος

Θεωρήστε το σύνολο δεδομένων που δίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Home Owner	Marital Status	Annual Income	Defaulted Borrower
Yes	Single	125K	No
No	Married	100K	No
No	Single	70K	No
Yes	Married	120K	No
No	Divorced	95K	Yes
No	Married	60K	No
Yes	Divorced	220K	No
No	Single	85K	Yes
No	Married	75K	No
No	Single	90K	Yes

Έστω άγνωστο δείγμα $\boldsymbol{x} = \{Home\ Owner = Yes, Martial\ Status = Divorced, Annual\ Income = 100\}$. Χρησιμοποιώντας Naive Bayesian προσέγγιση απαντήστε στα παρακάτω ερωτήματα:

Ερωτήσεις

B1) Υπολογίστε και εμφανίστε την εκ των υστέρων πιθανότητα για τις δύο κλάσεις Defaulted Borrower (υπερήμερος οφειλέτης). [Λυμένο στον κώδικα που δίνεται]

B2) Υπολογίστε και εμφανίστε σε ποια κλάση ανήκει το άγνωστο δείγμα.

B3) Υπάρχει ανάγκη να εφαρμοστεί Laplacian εξομάλυνση; Αιτιολογείστε την απάντησή σας στο κείμενο.

B4) Υπολογίστε και εμφανίστε την εκ των υστέρων πιθανότητα των δύο κλάσεων, για Laplacian smoothing με $m = 1$. Αλλάζει το αποτέλεσμα της ταξινόμησης σε σχέση με το ερώτημα B2; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

B5) Υπολογίστε και εμφανίστε την εκ των υστέρων πιθανότητα των δύο κλάσεων, για Laplacian smoothing με $m = 100$. Αλλάζει το αποτέλεσμα της ταξινόμησης σε σχέση με το ερώτημα B4; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

B6) Δοκιμάζοντας διάφορες τιμές για το εισόδημα ($Income$), αναφέρετε ένα παράδειγμα όπου η αύξηση του συντελεστή εξομάλυνσης m από 1 σε 100 μεταβάλει το αποτέλεσμα της ταξινόμησης.

B7) Θεωρήστε πολύ μεγάλη τιμή για το m. Βρείτε μέσω δοκιμών κάποια τιμή του $Income$ για την οποία ο λόγος των εκ των υστέρων πιθανοτήτων $\frac{p(No|\boldsymbol{x})}{p(Yes|\boldsymbol{x})}$ να τείνει στην μονάδα. Με άλλα λόγια, υπάρχει κάποια τιμή του $Income$ για την οποία η τράπεζα «να μην μπορεί να αποφασίσει» εάν το συγκεκριμένο δείγμα είναι υπερήμερος οφειλέτης ή όχι;

B8) Στο ερώτημα B7 η τιμή για το $Income$ που βρήκατε είναι μοναδική ή υπάρχουν περισσότερες από μία; Αιτιολογήστε αναλυτικά την απάντησή σας στο κείμενο και προσδιορίστε επακριβώς την/τις λύσεις.

Οδηγίες

- Συμβουλευτείτε το αρχείο `ergasia1b_start.m` που σας δίνεται. Περιλαμβάνει την λύση στο ερώτημα B1.
  Μετονομάστε το σε `ergasia1b.m` και συνεχίστε με αυτό.
- Για το ερώτημα B8 θα χρειαστεί να χρησιμοποιήσετε στο κείμενό σας τον Equation Editor του Word.
  - Η βασική παραδοχή είναι η μεγάλη τιμή του συντελεστή εξομάλυνσης m και το πώς αυτή επηρεάζει τις εκ των υστέρων πιθανότητες $p(No|\boldsymbol{x})$ και $p(Yes|\boldsymbol{x})$.
  - Για να έχετε μια αρχική εκτίμηση, μπορείτε να σχεδιάσετε σε ένα διάγραμμα τις εκ των υστέρων πιθανότητες $p(No|\boldsymbol{x})$ και $p(Yes|\boldsymbol{x})$ (όπως στην Εικόνα 1-4 του Α' Μέρους) για ένα εύρος τιμών του $Income$ π.χ. από 0 έως 150.
  - Δουλέψτε με τον λόγο $\frac{p(No|\boldsymbol{x})}{p(Yes|\boldsymbol{x})}$. Σκοπός σας είναι η λύση ως προς τις τιμές x του $Income$ που κάνουν το κλάσμα να ισούται με μονάδα.

Παράδοση εργασίας

Το κείμενο **.docx** της εργασίας θα πρέπει αναφέρει τα στοιχεία σας και να περιέχει μια αναλυτική παρουσίαση των παραπάνω ερωτημάτων.

Παραδοτέο: ένα συμπιεσμένο αρχείο **ergasia1.zip** (ή **ergasia1.rar**) που να περιέχει τα αρχεία

- **ergasia1a.m**
- **ergasia1b.m**
- **ergasia1.docx**

και αποστολή ΜΟΝΟ μέσω e-class στην ενότητα Εργασίες μέχρι και την **Κυριακή 24/11/2019** στις **12:00 το βράδυ**.

Για οποιαδήποτε διευκρίνιση μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μου στο **akesidis@uniwa.gr**

Τάσος Κεσίδης

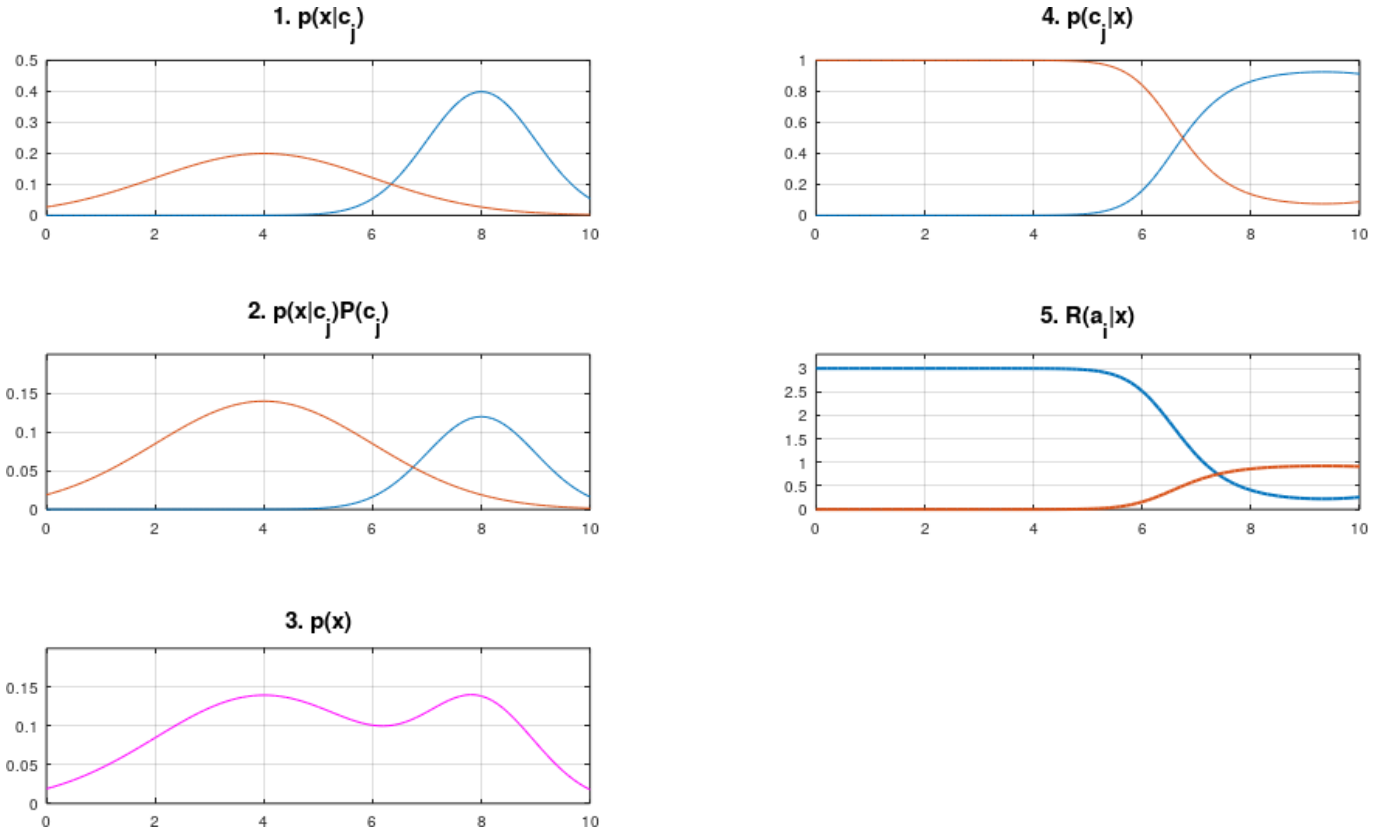

Εικόνα 1

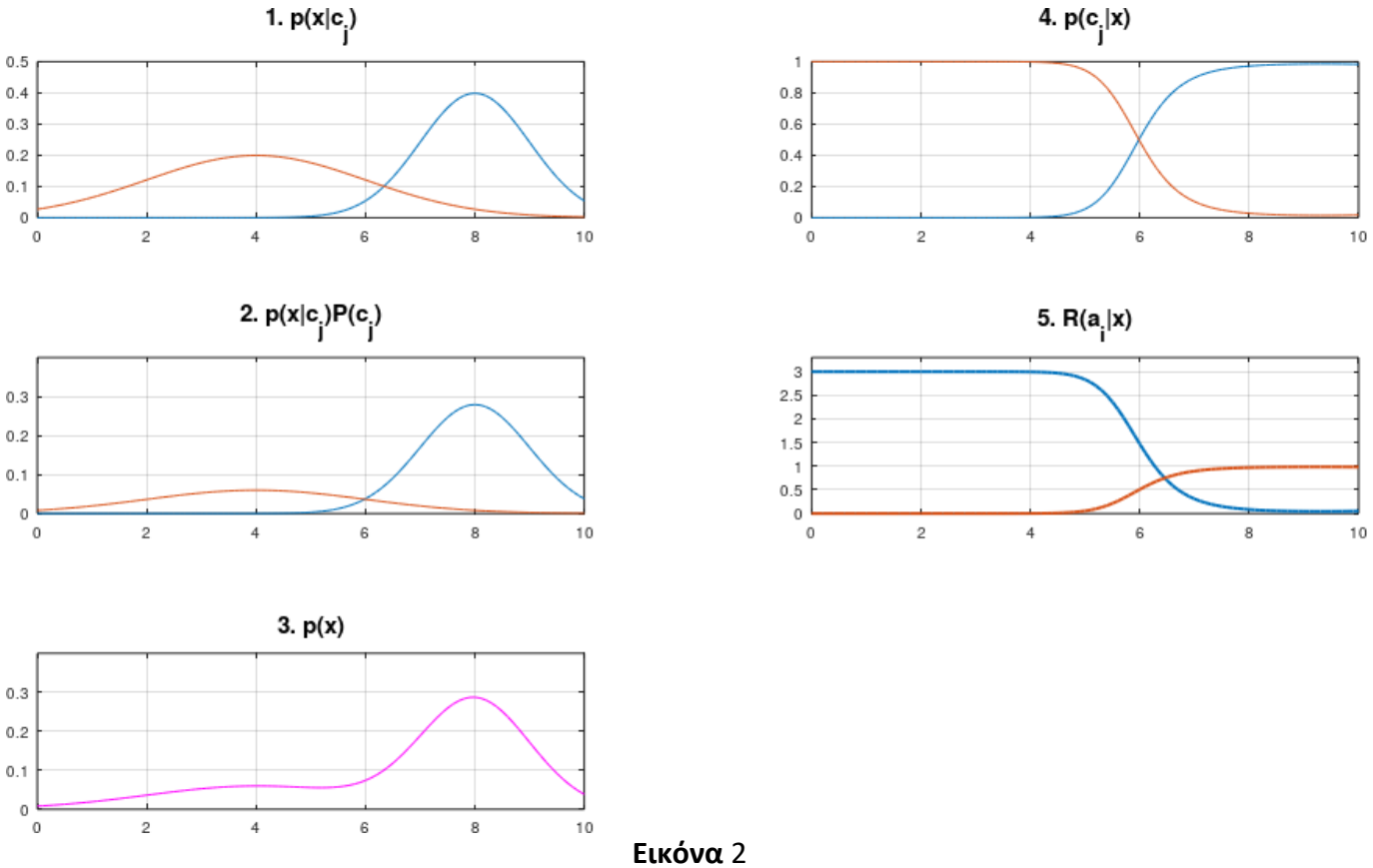

Εικόνα 2